

Tekstil İşçileri Bülteni

Sayı - 2 Eylül - 2026

**BU BÜLTEN TEKSTİL İŞÇİLERİNİN SESİ VE
KÜRSÜSÜDÜR**

<https://www.birteksen.org/>

İÇİNDEKİLER

- **Güncel İşçi Hareketi**
-

- **Fabrikalarda durum nedir? (Antep-Bursa)**
-

- **OVP Değil Servet Transferi Politikası - Kansu Yıldırım**
-

- **Mektuplar**
-

- **Tarihten Bir Mücadele Örneği - Kavel Direnişi**
-

- **Kitap Önerisi**
-

- **BİRTEK-SEN Kadın Emeği ve Sendikal Algı Raporu
Bir Yılın Ardından**
-

Grev, Direniş Ve Mücadeleler

LİMTER-İŞ Sendikası Genel Başkanı İleri Devrim Yurtsever 8 aylık hukuksuz tutuklamanın ardından 29.09.2026 tarihinde görülen duruşmada tahliye edildi.

Disk Enerji-Sen'de örgütlü olan Aliğa Smart Solar işçileri 4 gün süren mücadelelerinin ardından direnişlerini kazanımla sonuçlandırdı. Anlaşmaya göre işçilere yönelik disiplin soruşturması veya baskı uygulanmayacak, işçilerin seçtiği sendika tanınacak, yatırılmayan enflasyon zamları ödenecek, işten atılan işçilerle ilgili görüşmeler devam edecek. Patron direniş sırasında işçileri fabrikayı kapatmak ve üretimi başka yere taşımakla tehdit etmiş ancak işçiler mücadelelerinden vazgeçmemiştir.

Sosyal- İş Sendikası A101 işçilerinin ücretsiz su, yemek ücretlerinin iyileştirilmesi ve oturarak çalışma talepleri için A101 Genel Müdürlüğü önünde eylem yaptı. Birçok işten aynı anda sorumlu tutulan, ağır çalışma koşullarına maruz kalan, suyu bile ücretli almak zorunda kalan, sürekli ayakta çalışan A101 işçilerine örgütlenme ve mücadele çağrısı yapıldı.

Pannelsan Çatı Cephe Sistemleri Sanayi ve Tic. A.Ş.'de sendikalaştıkları için işten atılan iki işçinin fabrika önünde başlattıkları direniş sürüyor. İşçiler Birleşik Metal-İş Sendikasında örgütlenmiş ancak yetki alınmasına rağmen patronun itirazı sonucu süreç Yargıtay'a taşınmıştı.

Emeklilerin insanca yaşam mücadelesi devam ediyor. Her 3 emekliden 2'sinin çalışmak zorunda kaldığı, açlık sınırının altında ücretlerle yaşamaya mahkum edildiği bu düzende emekli Ali Şekeroğlu Anayasa Mahkemesi önünde yapılacak eylemden önce "Para için değil, onurumuz için" diyerek yaşamına son verdi. Ali Şekeroğlu'nun "Onurumuz İçin" dediği yerden mücadele devam edecek.

TEKSTİL İŞÇİLERİ BÜLTENİ

Antep

Tekstil Patronları, 2026'nın ilk sekiz ayında, 2,5 Milyar Dolarlık (122 Milyar 500 Milyon Lira) satış yaptı.

Aynı dönemde ortalama 45.000 TL net ücretten 78.000 tekstil işçisi toplam 28 Milyar Lira kazandı.

Yurt içi satışlarla birlikte, tekstil patronlarının cebinde 100 Milyar Liradan fazla kaldı.

78.000 tekstil işçisi, aileleriyle birlikte 300 bin kişinin eline geçen kat be kat fazlası bir avuç patronun kasasına girdi.

Merinos

Merinos patronu 2025'te 18,5 Milyar Lira ciro yaptı. 4.500 işçiye ödenen bir yıllık toplam ücret ise 2,5 Milyar Lira.

Patron sıfır vergi öderken, Merinos işçisi senenin 3 ayını vergi ödemek için çalıştı. İşçiler geçtiğimiz yıl 600 Milyon Liradan fazla vergi ödedi.

200 kişilik iplik fabrikası

Bir iplik fabrikası patronu, kilosu 7 Dolar'a satılmak üzere aylık üretilen 468 Ton iplikten

3.3 Milyon Dolar yani 161 Milyon Lira kazandı.

İplik fabrikasında çalışan bir işçinin aylık brüt ücreti, 50.000 Lira. 200 işçiye ödenen 10 Milyon Lira.

Patronun hammadde, enerji, işçilik, lojistik tüm maliyetleri 101 Milyon Lirayken, kasasında kalan 60 Milyon Lirayı buldu.

Yukarıdaki tablolar, Antep'te tekstil işçilerinin yaşadığı ağır sömürüyü gözler önüne seriyor.

Bir tarafta on binlerce işçinin eline geçen bir avuç lira;

Diğer tarafta bir avuç patronun eline geçen milyarlarca dolar.

Bir tarafta dolaylı-dolaysız vergi yükünü sırtlanan işçiler.

Diğer tarafta, af, teşvik, indirim adı altında vergi borcu silinen patronlar.

Tüm bunlara rağmen, ülke genelinde patronlara 250 Milyar Liralık yeni destek paketi eylül ayı başında açıklandı, ödenecek kredi faizinin bir kısmını bakanlıklar üstlendi.

8 Buçuk Milyar Liralık doğrudan destek de 'İstihdamı Koruma' adı altında tekstil patronlarına aktarıldı.

Antep tekstil patronları bu kaynakları kullanacak. Kaynaklar ise bizim cebimizden çıkıyor.

Bakanlık bütçelerinin temel kaynağı toplanan vergiler. Vergiler de emekçilerden çıkıyor.

İbrahim Erdemoğlu
MERİNOŞ

Üç yılda ödediği vergi:

14.2
milyon lira

İşçilerin ödediği vergi:

211.2
milyon lira

Bazı veriler: Son iki yılda patronların 110 Milyar Liralık borcu yapılandırıldı. 2025'te Çalışma Bakanlığından SGK'ye aktarılan 400 Milyar Lira, bunun 300 Milyar Lirası doğrudan patronlara aktarıldı. İşsizlik fonundan patronlara aktarılan 126 Milyar Lirayken, işçilerin maaşından kesilmesine rağmen İşsizlere aktarılan miktar 81 Milyar Lira. İşsizlerin sadece yüzde 4'ü işsizlik maaşı alabiliyor.

Bizim maaşımızı doğrudan kesen devlet, patronlara kıyak geçiyor. SGK'ye ödenmesi gereken 2,2 Trilyon Lirayı ödemiyor. Hikaye belli, patronların biriken borçları bir süre sonra 'af', 'teşvik', 'indirim' adı altında silinecek. Antep patronları; üzerimizden elde ettiği kâr, vergi affı, teşvik-destek, banka faizi gibi çok fazla kazanç kalemine sahip. Ancak bu kazanca rağmen, bize reva görülen; tazminatsız işten atma, her türlü baskı, fazla mesai, aylık gaspı oluyor. Toplam değer az bir kısmına sahip olmamıza rağmen sahip olduğumuz 'maaş' bile lafta kalıyor. Kasasında milyarlar biriktiren patronlar; artık aylıklarımıza göz diyor. Antep'in genelinde geciken, aylarca yatmayan maaşlar yaptığımız işi burnumuzdan getiriyor.

Sendikasız, örgütsüz oluşumuz,
patronların elin güçlendiriyor.
Kazanılmış haklarımız bir bir
elimizden alınıyor.

Milyarlarca dolara sahip olmasına
rağmen maaşlarımıza göz diken,
haklarımızı tırpanlayan bir avuç tekstil
patronundan hesap sormanın; üretilen
değerden payımızı artırmanın yolu,
örgütlü olmak, birlikte harekete
geçmek.

***Tekstil işçilerinin sendikası
BİRTEK-SEN, Antepli tekstil işçilerini
ağır sömürü koşullarına karşı
birleşmeye çağırıyor.***

Bursa

Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği (UTİB) ve Uludağ Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (UHKİB) verilerine göre Bursa'da tekstil iş kolunda ihracat 1 Ağustos 2025 ve 30 Ağustos 2026 tarihleri arasında son bir yılda toplam 2 milyar 44 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Elimizde net veri olmamasına rağmen 100 bin tekstil işçisinin olduğunun tahmin edildiği Bursa'da son bir yılda aylık olarak işçi başına ortalama olarak 83 bin lira ihracat yapılmış oluyor. İç pazara yönelik üretimde buna katıldığında işçi başına patronun kazancının daha yüksek olduğu ortaya çıkacaktır.

Peki, Bursa'da tekstil işçileri yarattıkları bu değere göre ne kadar kazanmaktadır?

Büyük kısmı asgari ücret civarında maaş alırken kalifiye işçilerin maaşları ise vergi diliminden kaynaklı 45 bin civarlarındadır. Verilerden yola çıkarak kısaca anlatmaya çalıştığımız durum dahi sömürünün boyutlarına işaret etmektedir.

Karesi

Bursa, Balıkesir ve Bilecik'te toplamda 4 farklı fabrikada 5300 çalışanı olan Karesi'de işçilerin sorunları katlanarak artıyor. Milletvekili İskender Bayhan'ın işçilerle birlikte hazırlayarak verdiği soru önergesinde dile getirdiği sorunlardan olan çay/kahve otomatlarının insan sağlığına uygun olmadığı çağrısı sonucu geçen haftada otomatlar yenilendi.

Ağır çalışma koşulları ve iş kazalarının da yaygın olduğu fabrikada işçiler düşük ücret ve vergi diliminden şikayetçi. Bandırma ve Bursa/Gürsu fabrikalarında ise Hindistan'dan getirilen kiralık işçilerin sayısı da artıyor. 750 kiralık işçinin olduğu fabrikada Hintli işçiler 28 gün boyunca 14 gün gündüz, 14 gün gece vardiyasında 12 saat işgünüyle aralıksız olarak çalışıp 1 gün izin kullanıyor ve asgari ücret tutarında maaş alıyor.

İşçiler fabrika içerisindeki koşulları sık sık CİMER ve Çalışma Bakanlığı'na şikayet ettiklerini belirtirken fabrikaya gelen denetleme ekiplerinin patrona önceden haber verdiğini söylüyor. Yaklaşan asgari ücret zammına dikkat çeken işçiler, insanca yaşayacak ücret ve vergide adalet talep ediyor.

Karesi patronunun 10 yıl boyunca vergi ödemeyeceğini kaydeden işçiler,

‘Karesi vergiden muafsa biz niye asgari ücretin yarısı kadar vergi ödüyoruz? Neden patrondan daha çok biz vergi ödüyoruz?’ diye soruyor.

Özdilek

Bursa'da Soğanlı ve İnegöl'deki fabrikalarını Bursa Tekstil Boyahaneleri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (TOSAB)'a taşıyan Özdilek fabrikası patronu daha yeni teknolojiye makinelerin kullanılmaya başlayacağını açıklayarak yıllık kapasitelerinin 6 bin 600 ton havlu ve bornoz olacağını daha önceden açıklamıştı. Fabrikada çalışan işçiler ise bunun sömürüyü artıracığını söylüyor.

İşçiler, fabrikada şu an bakılan makine sayısının yeni fabrikada düşeceğinin kendilerine söyleyerek kandırılmak istendiklerini ifade etti. Yeni makinelerde randımanın iki katına çıkacağını söyleyen işçiler, makine sayısının ilk başta 1-2 azalsa dahi üretim miktarı artacağı için göz bile kırpmadan çalışacaklarını söyledi. Yeni fabrikanın Badırga mevkisine taşınacağı için işçilerin oluşan uzaklık miktarından kaynaklı haklı fesih hakkı doğarken bu durum karşısında patronun bu hakkı vermek istememesinden ve tazminatsız çıkış tehdidinde bulunduğu bahsetti

OVP DEĞİL, SERVET TRANSFERİ POLİTİKASI

“OVP’lerin ‘enflasyonla mücadele’
diye sunduğu politikaların ana
hedefinde ücretlerin baskılanması
ve emeğin maliyetinin
düşürülmesi var.”

KANSU YILDIRIM

ENFLASYON DÜŞMÜYOR, HAYAT PAHALILAŞIYOR

Türkiye’de sermayenin kısa vadeli rotasını çizen Orta Vadeli Programların (OVP) son birkaç yıldır ana gövdesini enflasyonla mücadele politikaları oluşturuyor. Ne var ki enflasyon düşmek yerine daha yapışkan bir hâl alıyor. Dünyada enflasyonun gerilediği, enerji ve emtia fiyatlarının yeniden dengelendiği bir dönemde Türkiye’de fiyatlar yükselmeye devam ediyor.

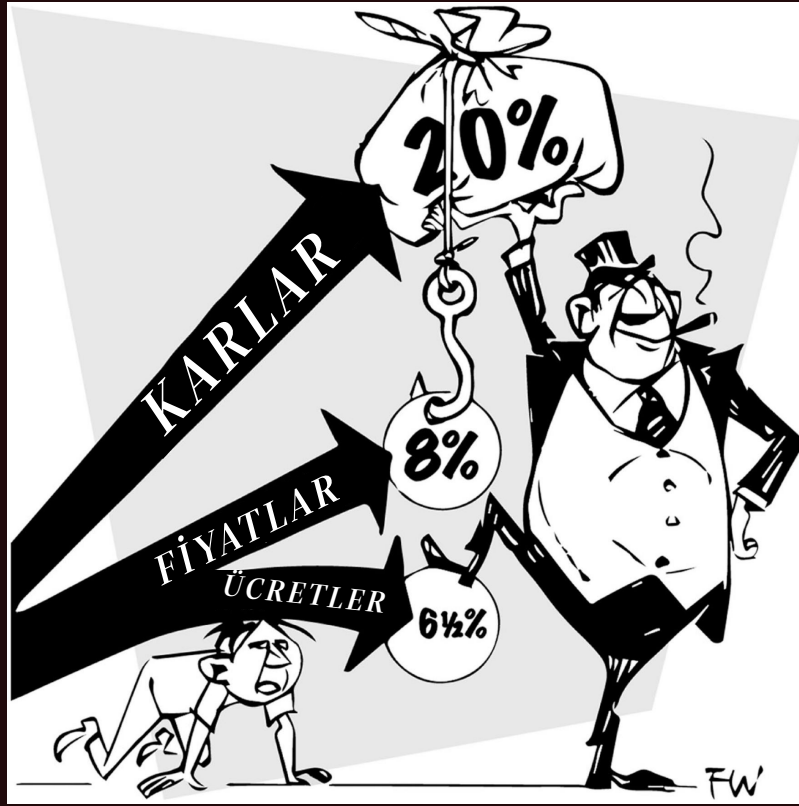
Beslenmeden barınmaya, ulaşımdan iletişime, eğitimden sağlığa kadar hayatın her alanında fiyat uçuyor.

ENFLASYONUN NEDENİ ÜCRET Mİ?

Buna karşılık OVP'lerin "enflasyonla mücadele" diye sunduğu politikaların ana hedefinde ücretlerin baskılanması ve emeğin maliyetinin düşürülmesi var. Televizyonlara çıkan burjuva iktisatçılar ne zaman ağızlarını açsa "işçi ücretleri çok", "asgari ücrete yapılan artış fiyatları yükseltir" diyerek enflasyonun nedenini ücretlerde arıyor. Tasarruf çağrılarının faturası da büyük ölçüde emekçilerin gelirleri üzerinden çıkarılıyor. Enflasyonu "fiyatlar neden yükseliyor?" sorusuna indirgemek, daha önemli iki soruyu yanıtsız bırakıyor: **Fiyatlar yükselirken bunun yükünü kim taşıyor ve ortaya çıkan gelir kimin elinde birikiyor?** Patronların konuşulmasını istemediği mesele tam da budur.

Enflasyon, sermaye birikiminden ve bölüşüm ilişkilerinden bağımsız bir ekonomik gösterge değildir. Kapitalist ekonominin işleyişinden ayrı düşünülmemelidir.

Patronların sürekli yakındıkları ücret artışları ise enflasyonun nedeni değil, sonucudur.

Ücretlerin yükselmesi fiyatların zorunlu olarak artacağı anlamına gelmez. Şirketler artan maliyetleri daha düşük kâr oranlarıyla karşılayabilecekleri hâlde, kârlarını korumak veya artırmak için fiyatlarını yükseltebilir, ücretleri baskılayabilir.

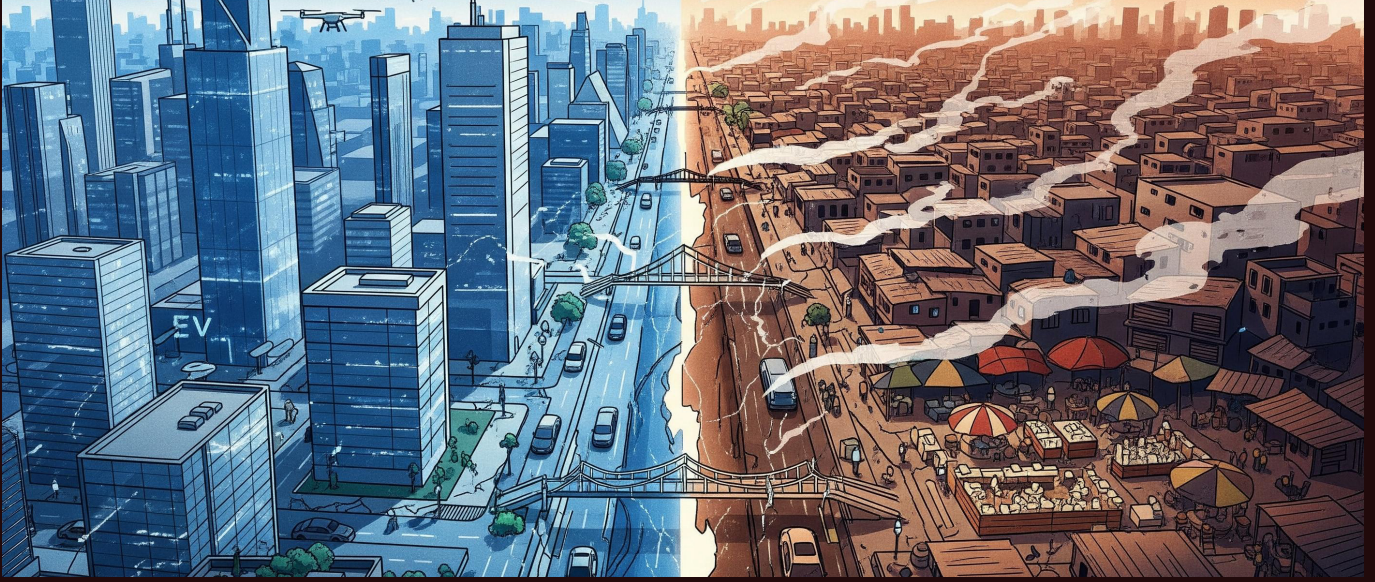
1960'lardan itibaren gelişmiş ekonomilerdeki ücret-fiyat hareketlerini inceleyen araştırmalar da kalıcı bir ücret-fiyat sarmalının sanıldığı kadar yaygın olmadığını gösteriyor. IMF'nin tarihsel bir incelemesine göre ücret ve fiyatların birlikte hızlandığı dönemlerin yalnızca küçük bir bölümü kalıcı bir hızlanmaya dönüşmüş; çoğu durumda enflasyon ve nominal ücret artışları zamanla istikrar kazanmış.

Bunun önemli bir nedeni ücretlerin fiyatlar kadar hızlı hareket etmemesidir. Fiyatlar gün gün değişebilirken işçilerin ücretleri yılda bir kez ya da sadece toplu sözleşme dönemlerinde belirlenir.

Bu nedenle enflasyon hızlandığında reel ücretler geriler ve emekçilerin satın alma gücü aşınır. Ücret artışları ise çoğu zaman daha önce gerçekleşen fiyat artışlarının yarattığı kaybı telafi etmeye çalışan gecikmiş bir tepki olarak ortaya çıkar.

Şirketler açısından durum farklıdır. Maliyet artışlarını fiyatlara yansıtma ve bazı durumlarda fiyatları maliyetlerden daha hızlı artırma olanağına sahiptirler. Böylece kârlarını koruyabilir veya artırabilirler. Enflasyon bu nedenle gelirlerin ve servetin sınıflar arasında yeniden dağıtılmasının da araçlarından biridir.

Türkiye'nin 1980 sonrası deneyimi bu açıdan dikkat çekicidir. Neoliberal politikaların yerleşmeye başladığı 1980'lerden bugüne enflasyon dönemlerini bölüşüm ilişkileriyle birlikte ele aldığımızda dört farklı dönem öne çıkıyor.

I) 1980-2001 arasındaki kronik yüksek enflasyon döneminde reel ücretler ve emek gelirleri üzerinde ciddi baskı oluşurken gelir ve servet eşitsizliği yüksek düzeyde kaldı.

II) 2002-2017 döneminde görece fiyat istikrarı ve reel ücretlerdeki toparlanmayla gelir eşitsizliğinde kısmi bir gerileme görüldü; buna rağmen servet eşitsizliği yüksekliğini korudu.

III) 2018-2020 döneminde yeniden yükselen enflasyonla birlikte bölüşüm dengesi bozulmaya başladı.

IV) 2021 sonrasında ise yüksek enflasyon, reel ücretlerdeki aşınma ve servet yoğunlaşması yeniden aynı tabloda buluştu.

2026 yılında yayımlanan “Dünya Eşitsizlik Raporu” bu yoğunlaşmayı açık biçimde ortaya koyuyor:

I) Türkiye’de en zengin yüzde 10 toplam servetin yüzde 68,4’üne, en zengin yüzde 1 ise yüzde 35,1’ine sahip.

II) Buna karşılık en yoksul yüzde 50’nin servetten aldığı pay yalnızca yüzde 2,7. Aynı rapor, 2014-2024 arasında gelir eşitsizliğinin de arttığını gösteriyor.

Aynı dönemde çocukların temel ihtiyaçlarına ilişkin hazırlanan TÜİK raporları ise toplumun yoksul kesimlerinin yaşadığı yoksunluğu ortaya koyuyor. Çocuklu hanelerin yaklaşık yüzde 9'u yeni giysi, yüzde 9'u düzgün iki çift ayakkabı alamıyor. Daha çarpıcı olan, hanelerin yaklaşık yüzde 23'ünün çocuklarına her gün et, tavuk veya balık içeren bir öğün sağlayacak maddi imkâna sahip olmaması. Yüzde 10'u ise çocuklarına her gün taze meyve ve sebze yediremiyor. 17 milyon kişi bir şekilde sosyal yardım mekanizmalarından birinden yararlanıyor.

Bu tablo, reel ücretlerin aşındığı, emeğin gelirden aldığı payın gerilediği, servetin üst gelir gruplarında yoğunlaştığı adil olmayan bir bölüşüm düzenine işaret ediyor.

Türkiye’de enflasyonu yalnızca “kötü ekonomi yönetimi” veya para politikasındaki hatalarla açıklamak bu nedenle eksik kalır.

OVP’nin “enflasyonla mücadele” adı altında uyguladığı politikalar, ücretlilerin satın alma gücünü baskılarken varlık sahiplerinin servetlerini koruyabildiği bir bölüşüm düzenini yeniden üretebilir.

Emekçiler açısından sorun enflasyonun nasıl düşürüleceği değil, enflasyonla mücadelenin maliyetinin kimin üzerine yıkıldığıdır.

İşçilerden Mektup Var

REMS Tekstil işçisi anlatıyor

“Maaşımızı istiyoruz”

Ben Malatya 2. OSB’de bulunan REMS Tekstil’de çalışıyorum. Daha önce MİLMAY adında olan bu fabrika, Ocak 2026’da isim değiştirip REMS Tekstil olarak çalışmaya devam etti. Bir buçuk yıldan fazla burada çalıştım. İlk iki aydan sonra asla doğru düzgün maaş almadık. Hep yarım yamalak aldık. İşverene sorduğumuzda, ödeme alamadıklarını, bu yüzden maaşlarımızı yatıramadıklarını söylüyorlardı. Her seferinde ödemelerini alınca maaşları yatıracaklarını söylediler fakat yatırmadılar. Üstelik bununla da kalmadılar. Bize bir gün işe ara verildiğini söylediler ancak o 1 gün 3 gün oldu, bir hafta oldu, 10 gün oldu. Biz ne işbaşı yapabildik ne de ücretlerimizi alabildik. Bize sürekli beklememizi söylüyorlar, paramızı istediğimizde fırça atıyorlar.

Haklarımızı Almadan İşbaşı Yapmayacağız

Sendikalı olmaya başladık ve sorunun çözümü için sendikamız BİRTEK-SEN'e başvurmaya karar verdik. Ama sendikalaşmaya başladığımız öğrenilmiş ve müdürler, beyaz yakalılar “sendikayı karıştırmayın, sendikayla işimiz olmaz” diyerek üzerimizde baskı uyguladılar. Ancak biz haklarımızı almadan işbaşı yapmamaya kararlıyız. Ve sendikal haklarımızı sonuna kadar savunacağız.

İşten Çıkarılan Korteks İşçileri

Alın Terimizi Peşkeş Çektiler, Evlatlarımızın Rızkına Göz Dikip Bizi Kış Ortasında Sokağa Attılar!

Bizler, Bursa Organize Sanayi'nin göbeğindeki Korteks fabrikasının devasa, sağır edici makineleri arasında ömrünü, gençliğini, sağlığını ve ciğerlerini bırakan binlerce işçinin sesiyiz!

Size bu mektubu sadece dert yanmak için değil; uğradığımız kalleşçe ihaneti, çekilen sefaleti, yutkunamadığımız gözyaşlarımızı ve yüzümüze kapanan kapıların arkasındaki insanlık dramını tüm Türkiye duysun diye, içimiz kan ağlayarak ve avazımız çıktığı kadar haykırarak yazıyoruz!

Biz Bu Fabrikada Ailelerimizi, İnsanlığımızı Kaybettik!

Bizler yıllardır Korteks'te "7'li grup" denilen, insan fıtratını yok sayan, acımasız bir kölelik düzeninde çalıştırıldık. Bayram bilmedik, seyran bilmedik, resmi tatil nedir tatmadık. Günün, gecenin, haftanın birbirine karıştığı bu zalim çarkta bir pazar tatili bize ancak 2 yılda bir denk geldi!

Eşlerimizin yüzüne bakamaz, evlatlarımızın kokusunu içimize çekemez olduk. Çocuklarımız baba yüzü görmeden büyüdü! Haftada bir gün olsun çocuğumuzun elinden tutup parka götürmek istediğimizde, gece vardiyasının uykusuzluğundan yorgunluktan dizlerimizin bağı çözüldü; evladımızın gözünün içine bakarken sızıp kaldık!

Biz saraylar, lüks hayatlar istemedik! Biz sadece çocuğumuzun yüzünü görebileceğimiz insanca bir 4'lü vardiya sistemi ve %35'lik enflasyon canavarı karşısında çoluk çocuğumuzu aç bırakmayacak %25'lik helal, makul bir zam istedik! İşte sırf bu kölelik düzeni olan 7'li grubu kaldırıp insanca yaşayabileceğimiz 4'lü vardiya sistemini talep ettiğimiz için bizleri gözden çıkardılar!

GREV KIRICILIĞI YAPAN SENDİKA

Tam 7 ay boyunca bizleri oyaladılar, alın terimizle alay ettiler. Nihayet 6 Temmuz sabahı saat 06:45'te onurumuz için, çocuklarımızın geleceği için greve çıktık. Sanayinin kavurucu, cehennem gibi sığağında, betonun üzerinde kaderimize terk edildik. Yıllarca bizden şakır şakır aidat kesip servetlerine servet katan Teksif Sendikası; grev alanına ne bir damla su, ne bir lokma ekmek, ne de bir mobil tuvalet getirdi! Bizi insan yerine koymadılar; susuzlukla, açlıkla sınayıp direncimizi kırarak diz çöktürmek istediler! Ama biz onurumuzdan ödün vermedik; suyumuzu paylaştık, tuvalet ihtiyacımızı kendi imkânlarımızla karşıladık, o alanı terk etmedik!

Daha grevimizin 2. gününde Teksif Şube Başkanı Nihat Şeker ve Teksif Genel Başkanı Nazmi Irgat el ele verip "İşverenle çay içmeye gidiyoruz" diyerek masaya oturdular! Bizim helal %25'lik talebimizi, 4'lü vardiya isteğimizi ve insanca çalışma talebimizi ayaklar altına alıp, işçinin arkasından %13 gibi utanmazca, sefalet düzeyinde bir zamma imza attılar!

UTANMADILAR!

Yetmedi; 7 ay boyunca
biriken geriye dönük
alacaklarımızı
patronun kasasında
tutabilmek için 3
taksite böldürdüler.
Meğer Şube Başkanı
Nihat Şeker'in tek
derdi Ankara'da Genel
Başkan Yardımcılığı
koltuğuna
oturmakmış!
Fabrikada çalışan
işçilerin ve masum
evlatlarının rızkı, bir
adamın koltuk
sevdasına ve patronun
kâr hırsına peşkeş
çekildi!

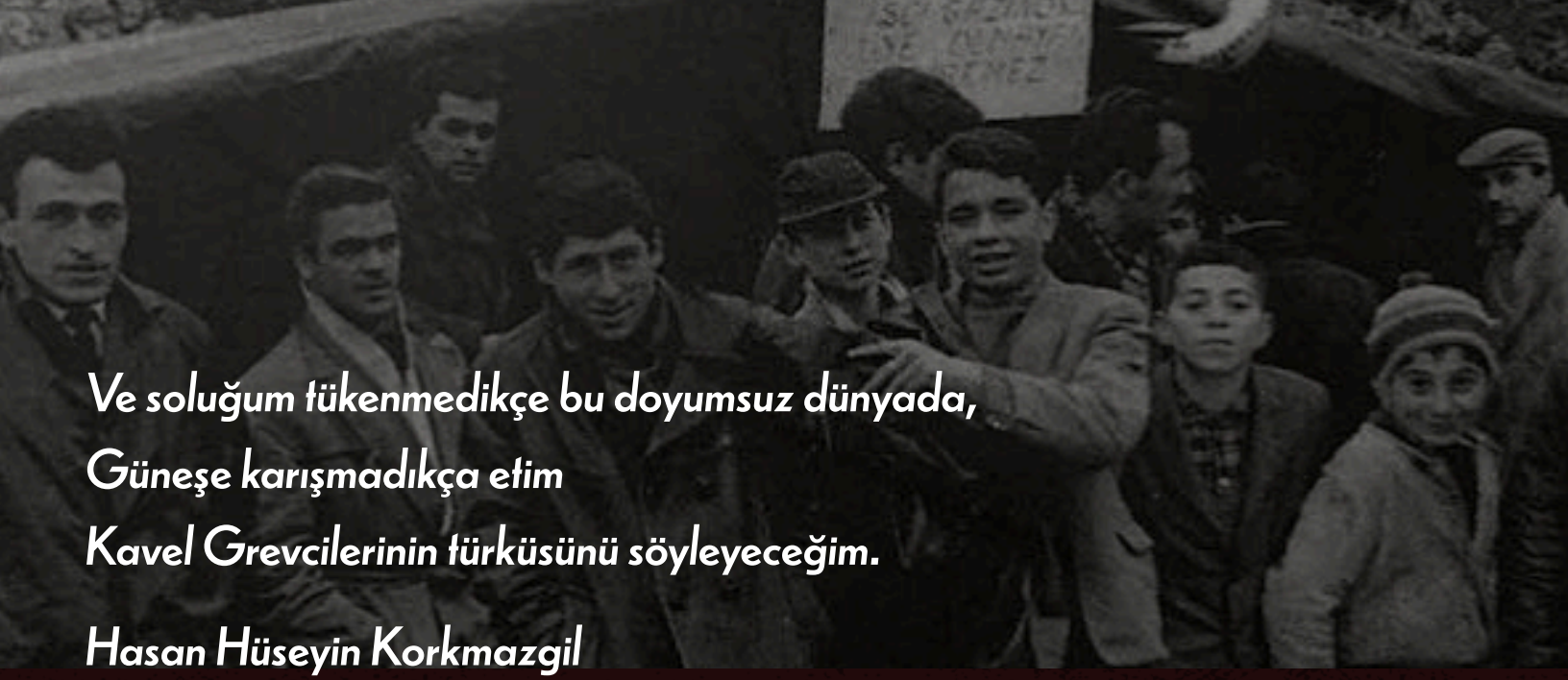

KORTEKSTE BASKILARA SON!
İŞİMİZİ, EKMEĞİMİZİ
ELECEĞİMİZİ İSTİYORUZ!

SEN ATILAN KORTEKS İŞÇİLERİ

ANAYASAL HAKKINI KULLANAN İŞÇİYE KIYIM, TEHDİT VE ZULÜM!

Bu sarı sendikacılığa, bu kalleşliğe, bu kul hakkına dayanamadık! Anayasal hakkımızı kullanarak bizi satan Teksif'ten istifa ettik, sendikamızı değiştirdik. Karşılığında ne mi oldu? Patron ve Teksif yönetimi suç ortağı olup hakkını arayan, 4'lü vardiya ve helal lokmasının peşine düşen bizleri birer birer kapının önüne koydu! Üretimde daralma bahanesiyle iki buçuk ayda önce sendika değiştirmeye öncülük edenler ve sonrasında kıdemli işçiler olmak üzere onlarca işçi kapı önüne kondu. Bu süreçte İşkur üzerinden işçi alımları da yapılmaya devam etti. Sesimizi duyurmak için fabrika önünde basın açıklaması yaptığımızda dahi zalimlikleri, korkaklıkları bitmedi. İçerideki mesai arkadaşlarımız bizleri görmesin, helalleşemesin, göz göze gelemesin diye işçileri fabrikanın en arka kısmındaki ambar kapısından kaçırır gibi çıkardılar. Servislerdeki kardeşlerimizi ise cep telefonlarıyla video kaydına alarak açıkça tehdit ettiler, üzerlerinde psikolojik baskı kurdular. Bizi yalnızlaştırmak, açlıkla ve kışla sınamak istediler!

*Ve soluğum tükenmedikçe bu doyumsuz dünyada,
Güneşe karışmadıkça etim
Kavel Grevcilerinin türküsünü söyleyeceğim.*

Hasan Hüseyin Korkmazgil

TARİHTEN BİR MÜCADELE ÖRNEĞİ KAVEL DİRENİŞİ

28 Ocak 1968, İstinye’de 170 kişinin çalıştığı bir fabrika Kavel Kablo Fabrikası. Vehbi Koç’a ait fabrikada yeni gelen müdürün işçilerin ikramiyelerini kesmesi, düşük ücretler, ağır çalışma koşulları gibi sorunlara duyulan tepkiler üzerine başlayan eylemler Türkiye işçi sınıfının tarihine grev hakkının yasal olarak tanınmasını sağlayan grev olarak adını yazdırır.

Dönemin Anayasa’sı grev hakkını tanısa da hakkın kullanılmasının düzenlenmesi için çıkması gereken kanun bir türlü çıkarılmamıştır.

Birleşen İşçiler, Büyüyen Dayanışma

Kavel'de de işçilere sendikadan istifa etmeleri için baskılar uygulanırken 28 Ocak'ta Türk İş'e bağlı Maden İş sendikasına üye olan sendika temsilcilerinin işten atılmasıyla eylemler başlar, işçiler fabrikayı işgal eder, kapıları kaynaklayarak idari personelin içeri girişini engeller.

İşçilerin grevinin yankı bulması , devasa bir dayanışma sağlanmasıyla Valilik ve dönemin İçişleri Bakanı devreye girer. Anlaşma sağlandığını söyleyerek işçileri işbaşı yapmaya ikna etmek isteyen Vali'nin çabaları anlaşmanın sadece sözle ifade edilmesi, yazılı bir anlaşmanın olmaması dolayısıyla boşa düşer. İşçiler eylemlerini devam ettirir. Bunun üzerine kolluk müdahalesi başlamıştır, işçiler ve aileleri polis saldırısına maruz kalır. Eylem boyunca farklı fabrikalardan, farklı iş kollarından işçiler, sendikalar Kavel işçileri ile dayanışma göstermiş, İstinye halkı tarafından direniş sahiplenilmiştir.

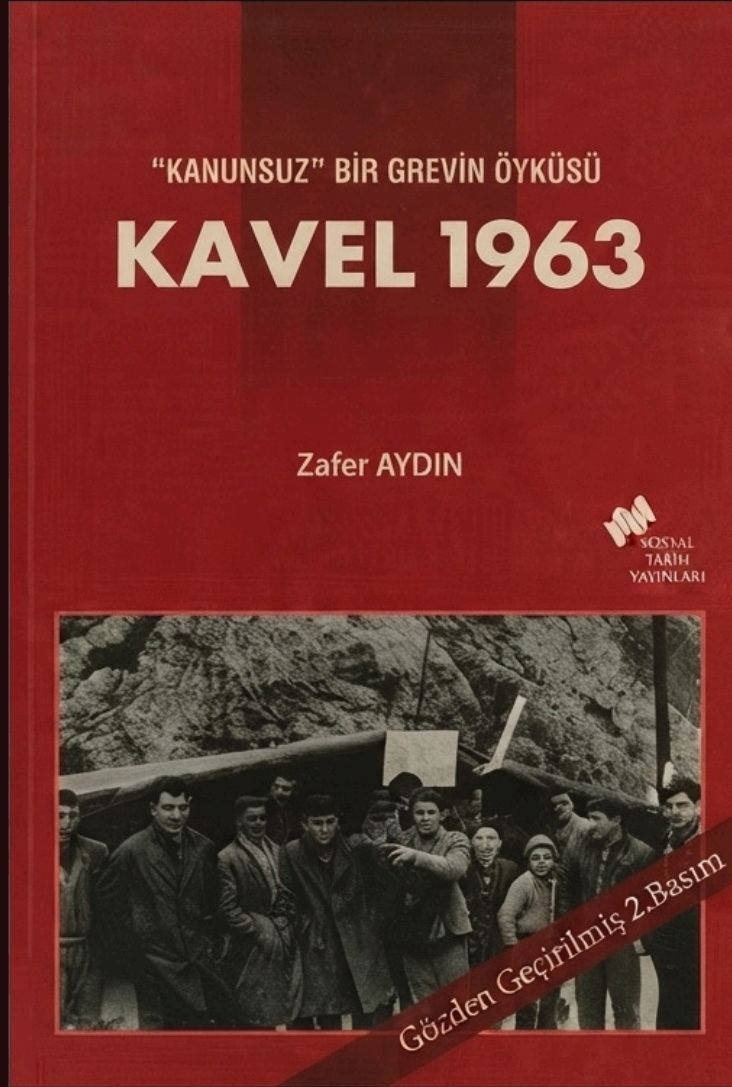
Grev hakkı grevle kazanılır

Sonunda 3 Mart 1963'te bir protokol imzalanmıştır. İşçilere ikramiyeleri önceki gibi ödenecek, 4 kişi hariç işten atılan işçiler işe geri alınacaktır. Ancak işçiler çalışmaya başladıktan hemen sonra 24 Kavel işçisi hakkında soruşturma başlatılır ve 14 işçi tutuklanır. Bunun üzerine işçiler yeniden iş bırakır. İşçilerin ısrarlı mücadelesi sonucu grev ve toplu iş sözleşmesini düzenleyen yasa Meclis'te kabul edilir. Grev yapmayı yasaklayan madde mevzuattan kaldırılır.

Çıkan yasanın birçok eksiğine ve sorunlu yanlarına rağmen grev hakkının yasal olarak tanınmasını sağlayan bu direniş çoban ateşlerinden bir ateş olarak sınıfın hafızasına kazınmıştır.

KİTAP ÖNERİSİ

ZAFER AYDIN - "KANUNSUZ" BİR GREVİN ÖYKÜSÜ KAVEL 1963

BİRTEK-SEN ***KADIN EMERİ VE SENDİKAL ALGI RAPORU*** ***BİR YILIN ARDINDAN***

BİRTEK-SEN olarak 2025'in Kasım ayında "Tekstil Sektöründe Kadın Emeri ve Sendikal Algi Raporu" başlıklı bir rapor yayınlamıştık. Saha görüşmelerini Mart-Haziran aylarında yaptığımız, 116 yüz yüze anket ve 9 derinlemesine görüşme gerçekleştirdiğimiz Adana, Adıyaman, Gaziantep, Malatya, Şanlıurfa illerinden kadın işçiler, fabrikada çalışan bir kadın işçi olmanın nasıl olduğuna dair birçok gerçeği çarpıcı bir şekilde ortaya koymuştu.

Sayfalar boyunca ortaya konulmak istenen şeyi birkaç cümleyle anlatıyordu aslında kadın işçiler:

- “O kadar çok mesaiye kalıyordum ki... Hep kötü anne ve eş oldum. Ne patrona yarandım ne aileme. En sonunda boşanmak zorunda kaldım. Çocuklarım benimle görüşmeyi bile istemiyor.”
- “Sabah 8’de başladık, gece 4’e kadar çalıştık. Servisle eve gidiyorsun, uyuyorsun tekrar aynı döngü. Ne zaman yemek, ne zaman hayat?”
- “Mesainin sonunda artık elimi kapatamıyorum sinir sıkıştığı için. Eve gittiğim zaman dinlenemiyorum. İşe gitmek için uyandığımda hala önceki günden ağrılarım devam ediyor.”
- “Geçen gün kızımın saçlarının uzadığını fark ettim. Uzun zamandır görememişim, karşıma alıp saçını örme zamanım olmamış.”

Daha birçok söz var böyle kadın işçiler için yaşamın çıkmaz sokaklarını anlatan.

Hazır Giyimde Kadınların Payına Düşen

Özellikle hazır giyimde geleneksel olarak kadın işçi oranı diğer işkollarına göre Dünya çapında daha yüksek olagelmiş. Türkiye’de de durum aynı. Bu yüzden kadın işçilerin maruz kaldıkları sömürüyü en net görebildiğimiz alanlardan biri burası. Raporun çalışma koşullarını inceleyen bölümünde bölgede asgari ücret düzeyinde seyreden ücretlerin temel ihtiyaçları karşılamakta yetersiz kaldığı, kadınların erkek işçilere oranla daha ağır bir şekilde fazla mesai baskısına maruz kaldığı; baskı ve hakaretleri kadınlara çok daha kolay yöneltebildikleri görülüyor.

Kadınların sırf kadın olmaktan kaynaklı ihtiyaçlarının gözardı edildiği, fizyolojik olarak aşırı zorlanmaktan dolayı fabrikaya giren her kadının bir süre sonra kas-eklem hastalıklarına yakalandığı, işyerinde psikolojik şiddetin neredeyse bir kural haline getirildiği; cinsel şiddete maruz kalan kadının ayıplanma korkusu, başvuru mekanizmalarının olmayışı, idarenin baskısı gibi birçok sebeple nasıl sessizleştirildiği anlatılıyor.

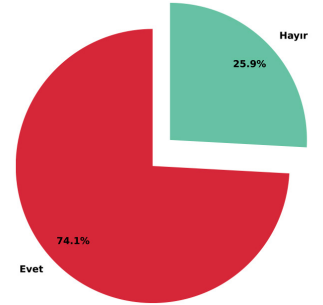
Regl izninin olmayışı, kadınların makine başına baygınlık geçirecek düzeye gelene kadar zorla çalıştırılması, kreş hakkının esamesinin okunmaması, tuvalete gidişlerin izne ve sınırlandırmaya tabi olması, gebe kalma ihtimalinden dolayı ayrımcılığa maruz kalması ve sıralamakla bitmeyecek bir sürü şey anlatıyor kadınlar.

“

Adetliyim, ped değiştirmem gerek dedim. 'Biraz daha tut, molaya az kaldı' dediler. Altıma yapayım mı yani?

Güneydoğu Anadolu Bölgesinde
■ TEKSTİL SEKTÖRÜNDE ■
KADIN EMEĞİ ve
Sendikal Algı
Raporu

Tuvalete Gidişleriniz Sınırlı mı?

Kadınların **%7,8**'i regl günlerini “normal” geçirirken, **%92,2**'si bu dönemi “zor” atlatıyor.

Kadınların **%74**ünün tuvalete gidişleri sınırlı.

Kadınların Payına Düşen: Yoksulluk ve Güvencesizlik

Bu raporun üzerinden neredeyse bir yıl geçti. Çalışma koşulları kadınlar için hala bir cehennemi hatırlatır düzeyde. Ama değişen şeyler de var. Tarihinde ilk defa asgari ücret açlık sınırının altında kaldı mesela. 3 asgari ücretin girdiği bir hane hala yoksulluk sınırının altında kalmaktan kurtulamıyor. Kadınlara müjde olarak sunulmaya çalışılan esnek ve güvencesiz çalışma modeli yasal dayanağını buldu, Uzaktan Çalışma Yönetmeliği yayınlandı.

“Kutsal Aile” masalıyla yaratmak istediği meşruiyet ile sermayenin çıkarlarına hizmet edecek bir toplumsal yapıyı kalıcılaştırmak için adım adım bir inşa sürecinde iktidar. Her gün yarattığı bir ötekiye karşı açtığı savaşın farklı bir boyutunu görüyoruz. Bir gün maden sahaları sermayeye peşkeş çekilirken bir diğer gün hak savunucuları gözaltına alınıyor, tutuklanıyor. Savaşa ayrılan devasa bütçe işçilerin, en çok da kadın işçilerin hayatından alıyor. Fabrikada, atölyede insan onuruna aykırı şekillerde çalışmak zorunda kalan işçi kadınlar akşam evde çocuğunun beslenme çantasına ne koyacağını, yapamadığı okul alışverişini, çocuklarının da mahkum edilmek istendiği geleceksizliği, güvencesizliği düşünüyor.

Geçtiğimiz bir yılda değişmeyen bir şey var ama. Hala örgütlü, kalıcı bir dönüştürücü etki yaratacak sendikal mücadelenin çok gerisindeyiz.

Kadınların sendikalarda örgütlenmesinin önünde hem sendikaların yapısından hem de toplumsal-politik koşullardan kaynaklı birçok engel var. Ancak tam da bu durum gün be gün artacak örgütlü bir çalışmanın kadın işçiler için ne kadar elzem olduğunu ortaya koyuyor.

Raporun bize gösterdiği üzere BİRTEK-SEN'e duyulan güven işçi kadınlar arasında artsa da kat edilmesi gereken daha çok yolumuz var. Kadın emeğinin sömürüsünün işçi sınıfının sömürüsünün kalbinde yer aldığını bilerek oluşturulacak mücadele hattı işçi sınıfının kurtuluşunun ayrılmaz bir parçası olacaktır.